

**Rząd wprowadzi
ugodę podatkową
od 1 stycznia 2028 r.**

Rząd wprowadzi ugode podatkową od 1 stycznia 2028 r.

Na stronie Rządowego Centrum Legislacji opublikowano 4 maja 2026 r. projekt ustawy zmieniającej Ordynację podatkową oraz ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (KAS), który wprowadzi do polskiego prawa podatkowego instytucję ugody podatkowej zaliczanej do instrumentów alternatywnego rozwiązywania sporów.

Cele i charakter prawny nowej instytucji

Nadrzędnym celem ugody podatkowej będzie ograniczenie liczby i długości sporów podatkowych poprzez zapobieganie ich powstawaniu oraz umożliwienie wcześniejszego rozwiązywania w warunkach porozumienia stron. Ugoda stworzy możliwość polubownego zamykania sporów pomiędzy wnioskodawcami a organami podatkowymi, ograniczy lub zniesie sankcje za nieterminową płatność podatku oraz odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych. Instytucja uzupełni system istniejących instrumentów wsparcia podatników, takich jak indywidualne interpretacje przepisów prawa podatkowego, wiążąca informacja stawkowa, opinia o stosowaniu preferencji oraz uprzednie porozumienia cenowe (APA – Advance Pricing Agreement).

Zakres przedmiotowy i podmiotowy

Wnioskodawcą uprawnionym do zainicjowania zawarcia ugody podatkowej będzie mógł być podatnik, płatnik lub spadkobierca któregośkolwiek z nich, z wyłączeniem osób trzecich.

Ugoda obejmie wyłącznie zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań podatkowych lub zobowiązań płatnika w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, z wyłączeniem niepodatkowych należności budżetu państwa oraz dochodów jednostek samorządu terytorialnego (JST). Instytucja nie pozwoli na negocjowanie wysokości zobowiązania podatkowego ani zobowiązania płatnika. Strony będą mogły natomiast czynić ustalenia faktyczne oraz uzgodnienia co do sposobu wykładni przepisów budzących wątpliwości. Minimalna wartość zobowiązania objętego ugodą odpowiadać będzie równowartości minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Korzyści wynikające z zawarcia ugody

Zawarcie ugody pozwoli ustalić odroczenie terminu zapłaty zaległości podatkowej lub rozłożenie jej zapłaty na raty, a także zatrzyma dalsze naliczanie odsetek za zwłokę od dnia złożenia wniosku o zawarcie ugody. Stawka odsetek za zwłokę dla zaległości podatkowej objętej ugodą podatkową ulegnie obniżeniu w stosunku do podstawowej i wyniesie od 50 do 70%, przy czym będzie tym niższa, im wcześniej wnioskodawca wystąpi z wnioskiem o zawarcie ugody. Wysokość obniżonej stawki nie będzie podlegać negocjacji. Wyznaczą ją czynniki obiektywne. W odniesieniu do zaległości podatkowej objętej ugodą organ podatkowy nie ustali opłaty prolongacyjnej. Zawarcie ugody wyłączy możliwość ścigania podatnika za przestępstwa i wykroczenia skarbowe w zakresie nią objętym, pod warunkiem dotrzymania przewidzianych w niej terminów spłaty zobowiązania.

stosowania prawa podatkowego nie przyjmie charakteru wymiarowego, lecz zawrze wytyczne dotyczące wymiaru zobowiązania, które wnioskodawca zrealizuje poprzez deklarację lub jej korektę.

Skutki zawarcia ugody

Zawarcie ugody trwale zamknie sprawę objętego nią zobowiązania, wykluczając dalsze korekty deklaracji oraz wszczynanie kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej i postępowania podatkowego. Stanowić będzie również podstawę do zakończenia ewentualnie wszczętych w sprawie objętego ugodą zobowiązania kontroli i postępowań w stosownych formach. Przetnie możliwość ukarania

Negatywne przesłanki zawarcia ugody

Z grona wnioskodawców projekt wyklucza podatników uprzednio karanych za przestępstwa skarbowe i wybrane przestępstwa powszechne związane z fałszowaniem faktur, udziałem w grupie przestępczej lub krzywoprzysięstwem, a także osoby podejrzane o popełnienie tych czynów po przedstawieniu im zarzutów. Zawarcie ugody pozostanie niedopuszczalne wobec podatników, w stosunku do których organ wydał decyzję o zabezpieczeniu lub zarządził zabezpieczenie, a także tych, co do których zachodzi uzasadnione przypuszczenie agresywnej optymalizacji podatkowej mogącej skutkować zastosowaniem klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania (GAAR – General Anti-Avoidance Rule) z art. 119a Ordynacji podatkowej, „małej klauzuli antyabuzywnej” z art. 5 ust. 5 ustawy o VAT lub środków ograniczających umowne korzyści. Wyłączenie obejmie również podmioty będące stroną wcześniejszej ugody, których warunków spłaty nie dotrzymały, oraz przypadki, w których organ rozstrzygnął sprawę decyzją określającą zobowiązanie podatkowe lub udzielił ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych.

Procedura zawarcia ugody

Postępowanie w sprawie zawarcia ugody rozpocznie się wyłącznie na wniosek uprawnionego podmiotu, składany w toku kontroli podatkowej, kontroli celno-skarbowej lub postępowania podatkowego. Koniec okresu na złożenie wniosku przypadnie na ostatni dzień siedmiodniowego terminu na wypowiedzenie się strony postępowania w sprawie zebranego materiału dowodowego (art. 200 § 1 Ordynacji podatkowej). Organem właściwym w sprawach zawarcia ugody pozostanie Naczelnik Urzędu Skarbowego lub – w przypadku wszczętej kontroli celno-skarbowej – Naczelnik Urzędu Celno-Skarbowego. Po wstępnej kontroli formalnej organ podatkowy wyda postanowienie o przeprowadzeniu uzgodnień albo o odmowie zawarcia ugody. Uzgodnienia przyjmą charakter odformalizowany, mogą objąć spotkania uzgodnieniowe oraz czynności dowodowe, a 30-dniowy termin na wydanie postanowienia będzie miał charakter instrukcyjny.

Treść i zawarcie ugody podatkowej

Ostateczny projekt ugody sporządzi organ podatkowy, a jej obligatoryjne elementy obejmą oznaczenie stron, wskazanie wysokości zobowiązania objętego ugodą, kwotę i stawki odsetek za zwłokę, formę udzielanej ulgi w spłacie oraz terminy spłaty zaległości, uzasadnienie faktyczne i prawne, a także pouczenie o skutkach prawnych. Po doręczeniu ugody wnioskodawca otrzyma 14 dni na akceptację jej treści oraz złożenie deklaracji albo korekty deklaracji zgodnej z poczynionymi ustaleniami. Ugoda zostanie zawarta z dniem, w którym wnioskodawca zawiadomi organ podatkowy o jej podpisaniu, przesyłając podpisaną ugodę w przewidzianej formie. Ugoda jako akt

wnioskodawcy za przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe pozostające w związku z zaległościami objętymi ugodą, stanowiąc przesłankę wyłączającą karalność oraz przesłankę umorzenia ewentualnych wszczętych postępowań. Rozwiązanie to wpisze się w założenia funkcjonującej w Kodeksie karnym skarbowym (KKS) instytucji czynnego żalu. Trwałość skutków ugody pozostanie uzależniona od dotrzymania ustalonych w niej warunków i terminów spłaty zaległości.

Wygaśnięcie ugody i jego konsekwencje

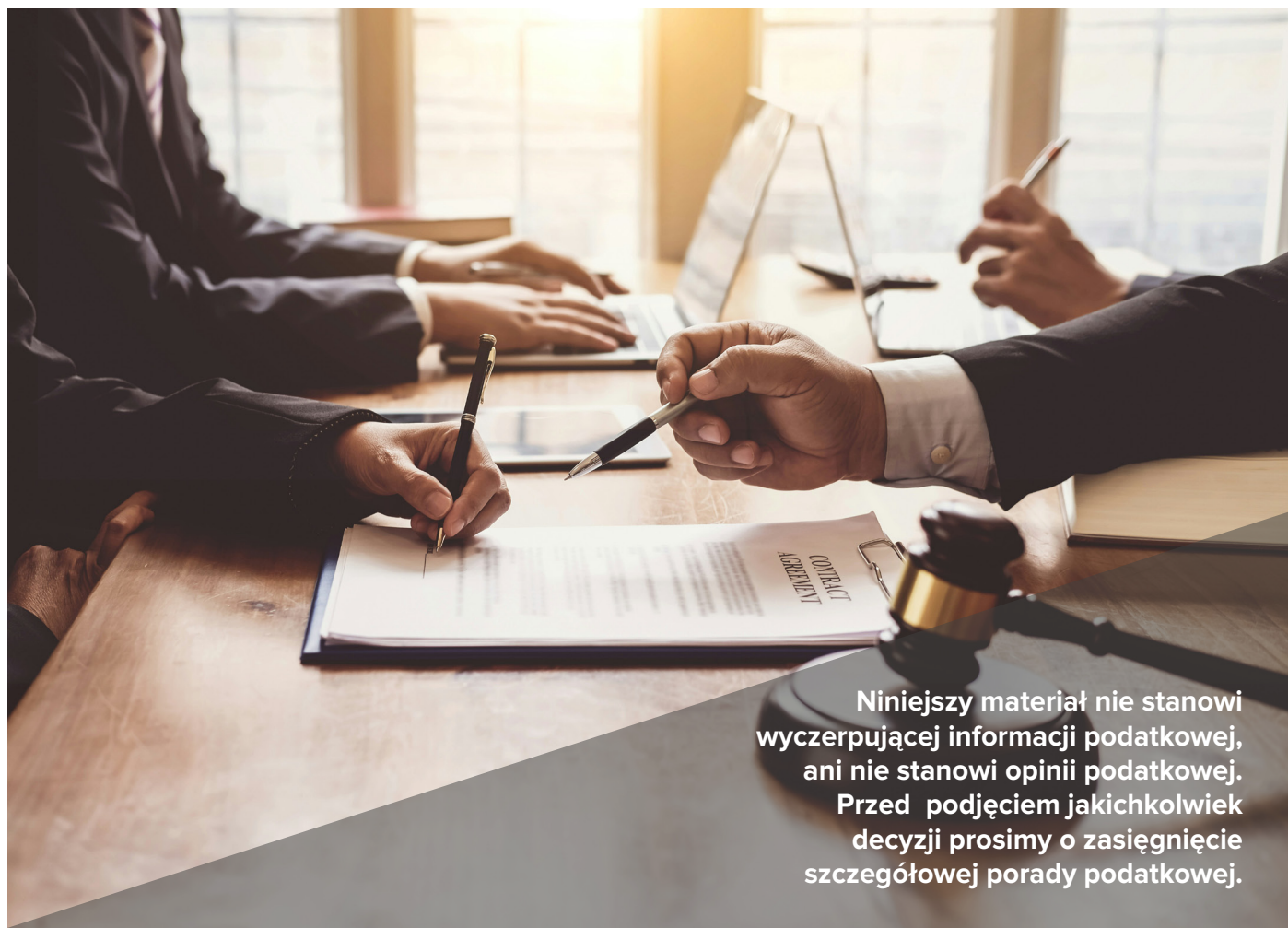
Ugoda wygaśnie w całości, jeśli organ udzielił odroczenia terminu płatności zaległości lub w części, jeśli rozłożył płatność na raty. Ugoda przewidująca ratalną płatność zaległości wygaśnie w całości również w przypadku niezapłacenia trzech rat. Wygaśnięcie ugody pociągnie za sobą cofnięcie ogółu wynikających z niej przywilejów ze skutkiem od dnia jej zawarcia (ex tunc), w tym powrót do ustawowego terminu płatności zobowiązania, naliczenie odsetek za zwłokę według podstawowej stawki za cały okres oraz przywrócenie możliwości wszczęcia kontroli i postępowań. W razie wygaśnięcia ugody z winy wnioskodawcy obowiązywać będzie karencja na składanie kolejnych wniosków o zawarcie ugody przez okres trzech lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym doszło do wygaśnięcia. Decyzja stwierdzająca wygaśnięcie ugody pozostanie jedynym orzeczeniem zapadającym na podstawie nowych przepisów objętym kognicją sądów administracyjnych.

Emilia Wolnowska
Partner w Dziale Doradztwa Podatkowego BDO, doradca podatkowy, biuro w Poznaniu
tel.: +48 61 622 57 00
Emilia.Wolnowska@bdo.pl

MAREK SPORNY
Partner w Dziale Doradztwa Podatkowego BDO, doradca podatkowy, biuro w Poznaniu
+ 48 61 622 57 00
Marek.Sporny@bdo.pl

Niniejszy materiał nie stanowi wyczerpującej informacji podatkowej, ani nie stanowi opinii podatkowej. Przed podjęciem jakichkolwiek decyzji prosimy o zasięgnięcie szczegółowej porady podatkowej.

BDO to międzynarodowa sieć niezależnych firm audytorsko–doradczych, których współpraca koordynowana jest z centralnego biura w Brukseli.

Początki BDO sięgają 1963 roku. W Polsce BDO działa od 1991 roku. Mamy 5 biur, w: Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach.

BDO od lat doceniane jest w prestiżowych Rankingach dotyczących działalności m.in. Działów:

Audytu oraz Doradztwa Podatkowego.

Ostatnie wyróżnienia dla firmy dotyczą Rankingów:

Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej za 2024 rok:

- IV miejsce Najlepsza Firma Doradztwa Podatkowego pod względem przychodów

Rzeczpospolitej i Parkietu za 2024 rok:

- Najlepsza Firma Audytorska (V miejsce)
- Najbardziej Aktywna Firma na Giełdzie (IV miejsce)
- Najlepsza Firma Badająca Spółki Giełdowe (IV miejsce)
- Wyróżnienie z zakresu Employer Branding

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa,
ul. Postępu 12, 02–676 Warszawa;

tel.: +48 22 543 16 00, fax: +48 22 543 16 01,
e–mail: office@bdo.pl